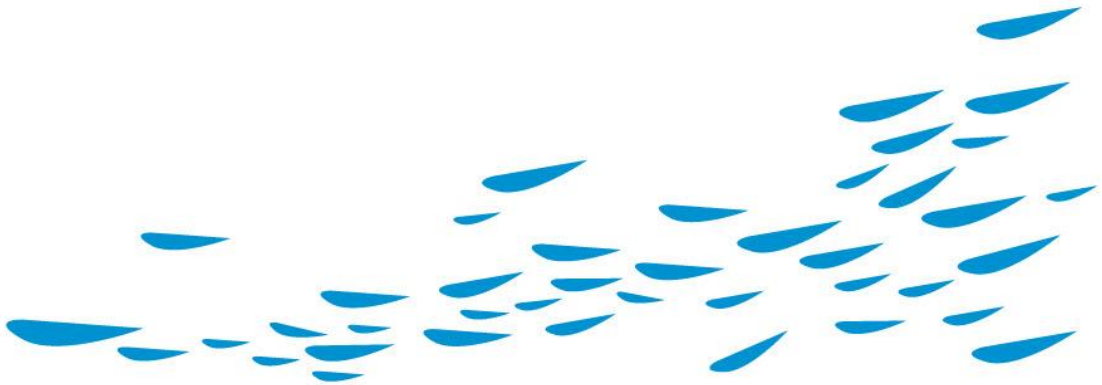

OSAKASKUNTIEN YHDISTYMISSSELVITYS-HANKE

Ylä-Savon kalatalousalue

9. LOKAKUUTA 2025
POHJOIS-SAVON KALATALOUSKESKUS RY
Hankeraportti

Osakaskuntien yhdistymisselvitys hanke.

Hanke on toteutettu kalatalouden edistämismäärärahoilla (POSELY/151/2024).

1. Tausta

Ylä-Savon alueella käynnistettiin selvitys osakaskuntien yhdistämisestä elokuussa 2025. Hankkeen toteuttaja oli Pohjois-Savon Kalatalouskeskus ry. Hankkeen tavoitteena on selvittää osakaskuntien keskinäistä yhdistymishalukkuutta.

Hanke-vastaava **Hannu Viitanen** on aiemmin ollut yhdistämässä Sorsavesi-Unnukka kalatalousalueella osakaskuntia, joista on muodostunut n.3800 hehtaarin käsittävä Keski-Unnukan osakaskunta.

Ennen keskustelutilaisuutta Viitanen teki puhelimitse esiselvityksen osakaskunnille. Esiselvityksessä kartoitettiin osakaskuntien näkemyksiä ja valmiuksia yhdistymiseen. 95 osakaskunnan edustajaan ei saatu yhteyttä, 56 osakuntaa vastasi puhelimitse, joista myötämielisiä yhdistymiselle toisen osakaskunnan kanssa oli 47 osakaskunnan edustajaa. Täysin kielteisiä yhdistymisille oli 3 osakaskunnan edustajaa ja epävarmoja 6 osakaskunnan edustajaa.

Varsinaiseen keskustelutilaisuuteen, joka järjestettiin 18.9.2025 Iisalmen Hotelli Seurahuoneella, osallistui osakaskuntien edustajia yhteensä 38 henkeä/ 27 eri osakaskunnasta, lisäksi **Kalle Konttinen (Maanmittauslaitos)** ja **Tommi Rautiainen (ELY-keskus)** etäyhteyden kautta. Hannu Viitanen esitteli hanketta ja kävi läpi yhdistymisen lähtökohtia. Esitys herätti runsaasti kysymyksiä ja keskustelua.

2. Esille nousseet huolenaiheet

- **Kustannukset:** Maanmittauslaitoksen veloitus koetaan korkeaksi ja sen sisältö herätti kysymyksiä. Epäselvää on myös, tuleeko lisäkuluja ja miten kulut jaetaan eri osakaskuntien kesken.
- **Rahoitus:** Pienillä osakaskunnilla ei välttämättä ole varaa osallistua kustannuksiin. Maksuaikataulun joustavuus nousi tärkeäksi kysymykseksi.
- **Laajuus ja aikataulu:** Yhdistymistä pidetään liian suurena ja 2 vuoden aikataulua epärealistisena. Pohdittiin, olisiko allaskohtainen yhdistyminen parempi ratkaisu.
- **Pienten toimijoiden asema:** Huolta herätti, miten pienet korpijärvet ja yksityiset vesialueet voivat vaikuttaa päätöksiin ja osallistua kustannuksiin.
- **Toiminnan tulevaisuus:** Mietittiin luvanmyynnin, metsästyksen ja pienten alueiden toiminnan jatkuvuutta.
- **Aiemmat kokemukset:** Historiassa vastaavia hankkeita on kariutunut, mikä lisää epäluuloa.

3. Kysymykset jatkoselvitystä varten

- Voiko yhdistymisen toteuttaa vaiheittain pienemmissä kokonaisuuksissa?
- Millainen on äänivallan jako suurten ja pienten osakaskuntien kesken?
- Voiko osakaskunta jakautua, jos sen vesialueet sijaitsevat useissa altaissa?

4. Koetut hyödyt ja mahdollisuudet

- Hallinto- ja pankkikulujen väheneminen yhdistymisen myötä.
- Toiminnan jatkuvuuden turvaaminen, kun osakaskuntien toimijat vähenevät.
- Yhtenäinen lupien myynti ja hallinta, helpompi verkkokauppaan siirtyminen.
- Mahdollisuus hinnoitella luvat ja säännöt selkeämmin.
- Kokemukset muualta (esim. 11 osakaskunnan yhdistyminen) ovat olleet positiivisia.

5. Johtopäätökset

Yhdistymishanke herättää runsaasti kysymyksiä ja huolia, erityisesti kustannusten ja pienten osakaskuntien aseman osalta. Toisaalta hyödyt hallinnon tehostumisessa ja toiminnan jatkuvuuden turvaamisessa ovat merkittäviä.

Jatkotoimenpiteenä on tarpeen:

- Selvittää kustannusten jakomallit ja rahoitusratkaisut,
- kartoittaa Metsähallituksen osallistuminen,
- arvioida vaiheittaisen, allaskohtaisen yhdistymisen mahdollisuus,
- laatia realistisempi aikataulu ja toimintasuunnitelma.

Olli-Pekka Mononen